

naar det delvis gaar ud af Arbejdsløshedskassens egen Beholdning. Men nu er vi jo kommet ind paa noget helt andet, idet Staten refunderer det hele. Jeg ved fra tidligere Tid, at i et enkelt Fag — det var Bagerfaget, men jeg antager, det samme gælder i alle Fag — var der en hel Del permanent arbejdsløse, som selve Fagets Arbejderledere ikke saa paa med milde Øjne, fordi det ikke altid var just de mest sagtmødige eller de mest behagelige at have at gøre med. Der har været ført Forhandlinger, ved hvilke det ligefrem fra Organisationernes Side ønskedes, at man skulde finde en eller anden Form, hvorved man kunde komme disse permanent arbejdsløse, de under normale Forhold arbejdsvillige, til Livs, saaledes at de ikke tærede paa Arbejdsløshedskassen. Men det er ret forstaaeligt, det er i hvert Fald menneskeligt, at dette Syn paa Forholdet er noget ændret under de nuværende Tilstande, selv om jeg ved, at netop i det Fag, jeg har nævnt, Bagerfaget, Lederen af Kassen, Hr. N. P. Nielsen, er en strengt retfærdig Mand, som gør alt, hvad han kan, for at der ikke skal ske noget med Urette.

Naar der fra forskellige Sider har været talt om, at der burde foretages en Ændring, saaledes at man ikke straks ved Indtrædelsen i en Arbejdsløshedskasse skulde kunne faa Understøttelse, maa jeg sige, at det kan af forskellige Grunde ikke lade sig gøre; der maa i hvert Fald tages visse Forbehold. I Bagerfaget har saaledes Smaamestre, som Krigssituationen desværre er gaaet i høj Grad ud over, maattet opgive deres Forretninger og har maattet melde sig ind i Fagforeningen, og de har da været glade ved straks at kunne faa Tilskud fra Staten til at ernære sig. Det er blevet nævnt, at de selvstændige Erhverv ikke selv har ønsket at oprette Arbejdsløshedskasser, og det er rigtigt. Det var afdøde Landstingsmand Poul Rasmussen, som navnlig interesserede sig for Spørgsmaalet, og det er ogsaa blevet behandlet paa et Delegeretmøde i Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk. Men Forholdet var her dette, at man fra alle Sider udtalte, at man ønskede ikke, at det selvstændige Haandværk skulde komme ind i en Situation, hvor det til dette Øjemed skulde modtage Stats-hjælp. Man regnede ikke med en Situation som den, der er fremkommet nu, de langvarige Krigsforhold, som i saa høj Grad er

gaaet ud over navnlig de mindre næringsdrivende. Men selv om man havde anet og regnet med disse Forhold, vilde man kun i meget faa Tilfælde paa effektiv Maade have kunnet oprette Arbejdsløshedskasser for selvstændige næringsdrivende. Jeg nævnede før Forholdene i Sverige. Man maa huske paa, at da man ikke før har haft Arbejdsløshedskasser derovre, stod man paa en helt anden Fod overfor dem, som ved Krigssituationen blev tvunget til at søge Staten om Hjælp. Man stod ikke dér som vi herhjemme med den Forudsætning, at man skulde have Statens Støtte. De, som skulde have Støtte derovre, var, om jeg saa maa sige, mere taknemmelige, der kunde forhandles med dem paa en noget anden Maade end herhjemme, hvor der allerede var noget Statsilskud til arbejdsløse, og det er vel nok en af de Fejl, der er begaaet ved de nye Love, som er vedtaget, efter at Staten har paataget sig hele Udbetalingen, at der ikke samtidig er truffet visse Foranstaltninger til at give Staten en noget større Ret til at gribe ind, end der haves nu.

Von Kock nævnede i sit Foredrag blandt andet — og det bør man lægge Mærke til —, at Forholdet i Sverige ikke var det, at man led under stor Arbejdsløshed, i mangfoldige Fag var det saaledes, at man manglede Arbejdere, og det trak Arbejdere fra Landet til Byerne. Navnlig i Storindustrien havde man meget stærk Brug for Arbejdskraft, men der var visse Fag, som blev ramt haardt, dels paa Grund af Rationeringen, dels paa Grund af Materialeangel. Han nævnede specielt Bagerne og Malerne, og i den senere Tid var dertil kommet Tekstilarbejderne. Men Arbejdsløsheden ramte særlig bestemte Byer: Stockholm og visse Industricentrer. Der blev derovre gjort noget, som jeg synes, man burde have Opmærksomheden henvendt paa. Der blev talt med de Folk, som blev tvungent arbejdsløse paa Grund af Forholdene og paa en saadan Maade, at man kunde forudse, at der vilde gaa forholdsvist lang Tid, inden de igen kunde faa normalt Arbejde, og de indvilgede i stort Omfang i at tage andet Arbejde, som de slet ikke tidligere havde beskæftiget sig med, for derigennem at bidrage til at erhverve det nødvendige til Livets Ophold, saa at Staten ikke helt og holdent skulde betale dem for ikke at bestille noget. Der er her en Ting, som man ikke maa se bort fra, og som jeg kan nævne i Forbindelse med den Bygning, vi